

Coloured Swans 1&2

MOYA MICHAEL - TRACEY ROSE - DAVID HERNANDEZ

Identiteiten die parten spelen

Pieter T'Jonck
Gezien op 15 oktober 2019
KVS Box, Brussel

Vorig jaar zette de Zuid-Afrikaanse danseres Moya Michael de eerste twee voorstellingen op van wat een reeks moet worden. 'Coloured Swans' onderzoekt wat het betekent als je 'coloured', van gemengde afkomst, bent. 'Khoiswan' creëerde ze met kunstenares Tracey Rose. In 'Eldorado' doorploegt danser en choreograaf David Hernandez zijn achtergrond. Een opmerkelijke *double bill*, vanavond nog eens te zien in KVS Brussel.

16 OKTOBER 2019

'Khoiswan' opent op kousenvoeten. Je hoort twee giechelende meiden, Rose en Michael -vanaf hun vroege jeugd boezemvriendinnen- een liedje nazingen over een 'special lady, sitting on top of the world'. Allerlei videobeelden lopen ondertussen met grote vaart over een scherm van gerafelde stoffen linten. Daarna verschijnt Michael voor wat eerst nog een causerie lijkt. Haar haar is netjes opgestoken, en ze is koket gekleed in zwarte broek en doorkijkblouse.

De toon verandert zodra ze *special guests* aankondigt, zoals een 'Auntie Mo'. Ze belichaamt die gast, net als alle volgende, echter zelf. kort na elkaar zie je zo personages passeren die -dat begrijp je- op één of andere manier haar wereldbeeld bepaalden. Is die 'Auntie' nog een wat zoetsappig, en ook enigszins karikaturaal, beeld van een Afrikaans besje, dan wordt de toon snel donkerder als het over Lacrimosa en andere meiden gaat die, zoals Michael zelf, Johannesburg verruilden voor Europa.

Daar ontdekten ze dat *coloured people* niet enkel in Afrika met de nek aangekeken worden, maar ook in Europa doodgezwegen worden en best onzichtbaar blijven. Een trauma, dat dicht aanleunt tegen de eigen ervaringen van Michael. Al woont ze ondertussen al zo'n 20 jaar in Brussel, ze blijft botsen op vooroordelen over haar aard en afkomst.

Vanaf nu laat Michael haar wilde krullenbos los. Ze is niet langer een vlotte entertainer maar een verwarrende kameleon. In het begin de westerse danseres die we zo vaak bij Rosas of Sidi Larbi Cherkaoui zagen, later een ‘primitieve tovenares’ in een fantastisch kostuum van kleurige linten.

Op de achtergrond lopen ondertussen voortdurend filmbeelden van Michaels sparring partner Tracey Rose, die al even uiteenlopende personages belichaamt in soms provocerende beelden. Deze opeenstapeling van dansen en beelden wordt op de duur duizelingwekkend. Daardoor begint het je als kijker echter ook te dagen hoeveel duizelingwekkender het dan moet zijn om als mens en als performer voortdurend heen en weer geslingerd te worden tussen de verwachtingen en vooroordelen die mensen over je koesteren. Daar word je stil van.

‘Eldorado’ van David Hernandez is niet veel vrolijker, al doet hij dan zijn best om het luchtig te houden. De voorstelling opent met een kleine ‘test’. Hernandez zoekt uit hoe het publiek samengesteld is. Wie is 100% Belg, wie heeft niet-Belgische ouders of grootouders, wie is buitenlander. Een interessant moment: de diversiteit van het Brusselse publiek wordt hier zichtbaar. Een kleine helft van de zaal is buitenlander, maar ook onder de Belgen zijn er ook nogal wat met ‘vreemde roots’.

Daarmee is Hernandez vertrokken. Hij schetst zijn eigen, uiterst diverse, achtergrond. Hijzelf heeft een Amerikaans paspoort, al leeft hij dan al sinds jaar en dag in Brussel, maar zijn voorouders kwamen uit alle hoeken van de aardbol. Dat verbeeldt hij met een mooie vondst. Hij trekt na elkaar vier verschillende paren schoenen aan, en volgens de schoeen waarin hij dus letterlijk staat zie je ook een ander aspect van zijn familiale achtergrond. Een scène is bijvoorbeeld een parodie op het cliché van de latino, die altijd wel tot één of andere militie behoort.

De kern van de voorstelling gaat echter over iets anders. Hernandez botste heel vaak met zijn ouders over zijn homoseksuele geaardheid. Dat ligt in een Latijns-Amerikaans milieu wellicht so wie so niet gemakkelijk. Hernandez’ ouders werden echter, nadat ze een preek van de destijds legendarische dominee Billy Graham bijwoonden, zo diepgelovig dat zijn vader zelf ‘Minister’ werd. De jonge David ging vaak met hem mee om zijn preken op te luisteren met zijn gezang. Hernandez is dan ook, nu nog steeds merk je, een meer dan begenadigd zanger.

Voor zijn fundamentalistische ouders was zijn homoseksualiteit echter niet te verteren. Dat brengt Hernandez op opmerkelijke gedachten over het verschil tussen geloof -waar altijd ook twijfel mee vermengd is- en dogmatisme. Dit deel van het verhaal wordt ondersteund door een sterke video met talloze beelden van extatische gelovigen, waartussen je af en toe ook even Donald Trump ziet opduiken. De boodschap is niet mis te verstaan.

De kers op de taart van deze ‘Eldorado’ is een klein zangconcert. Hernandez schmiert in een uitzinnig kostuum als de beste. Hilarisch, maar ondertussen begreep je wel dat het leven voor iemand die in zijn schoenen staat niet echt een lachertje te noemen valt.